

© Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2013. Această traducere a fost efectuată de către Grefa Curții și nu obligă Curtea. Pentru mai multe informații, a se vedea referințele cu privire la drepturile de autor de la sfârșitul prezentului document.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013. This translation was prepared by the Court's Registry and does not bind the Court. For further information see the full copyright indication at the end of this document.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013. La présente traduction a été effectuée par le greffe de la Cour et ne lie pas la Cour. Pour plus de renseignements veuillez lire l'indication de copyright/droits d'auteur à la fin du présent document.

Konstas c. Greciei – 53466/07

Hotărâre din 24.5.2011 [Secția I]

Articolul 6

Articolul 6-2

Prezumția de nevinovăție

Declarații ale miniștrilor în fața Parlamentului privind o personalitate care a fost condamnată în prima instanță, dar care declarase apel : *încălcare*

În fapt - Reclamantul a fost profesor la Universitatea Panteion din Atena, și rectorul acesteia în perioada 1990-1995. În 1996, el a fost numit ministru interimar al Presei și apoi, între 1997 și 1999, ministru plenipotențiar al Greciei la Consiliul Europei. În 1998, s-au început urmăriri penale împotriva mai multor membri ai corpului didactic al acestei universități care au ocupat funcțiile de rector sau prorector în perioada 1992 și 1998. În 2007, Curtea de Jurați din Atena a condamnat reclamantul, împreună cu alte nouă persoane, la paisprezece ani de închisoare pentru delapidarea fondurilor publice, fraudă împotriva statului și declarații false. Reclamantul a făcut imediat apel și executarea pedepsei sale a fost suspendată. Cinci zile mai târziu, în timpul unei dezbateri în Parlament, ministrul adjunct al Finanțelor a făcut referire la procesul în cauză și, adresându-se deputaților partidului socialist, a criticat «escrocii din Panteion», întrebându-i «Nu voi i-ați desemnat în funcția de miniștri interimari de presă, miniștri plenipotențieri pe lângă Consiliul Europei, atunci când scandalurile privind Panteion au început să fie cunoscute?», și apoi a adăugat «voi vă furați și între voi». În iulie 2007, la fel în timpul unei dezbateri parlamentare, prim-ministru făcea referire la acest caz afirmând că a fost «un scandal fără precedent de delapidare deliberată și planificată a 8 milioane de euro în beneficiul persoanelor care au fost implicate, în detrimentul universității Panteion». În februarie 2008, ministrul Justiției a declarat în fața Parlamentului, adresându-se opoziției: «Vă reamintesc scandalul Panteion. Justiția greacă a condamnat cu îndrăzneală și curaj pe toți cei pe care voi i-ați protejat tot acest timp».

Cauza penală este încă pe rolul curții de apel din Atena.

În drept – Articolul 6 § 2

- *Admisibilitatea* – Recursul fondat pe articolul 57 din codul civil, care prevede posibilitatea acordării unei compensații în caz de atingere adusă personalității, nu este de natură să remedieze pe deplin încălcarea prezumției de nevinovăție, care constituie o garanție procedurală, fiind unul dintre elementele procesului echitabil.

- *Fondul* – Exprimările litigioase au avut loc după condamnarea reclamantului în primă instanță și în timp ce apelul său era pendinte. Or, prezumția de nevinovăție nu încetează să se aplice în apel, din cauza faptului că procedura în primă instanță a dus la condamnarea reclamantului. O astfel de concluzie ar fi contrară rolului procedurii în apel, în cadrul căreia judecătorul competent este obligat să examineze, în fapt și în drept, decizia primei instanțe. Prezumția de nevinovăție ar fi astfel inaplicabilă într-o procedură prin care apelantul solicită o rejudecare a cazului său și vizează anularea condamnării sale anterioare. Cu toate acestea, articolul 6 § 2 nu împiedică autoritățile competente de a face referire la o condamnare pronunțată în primă instanță, în timp ce procedura continuă în apel, însă o astfel de referință trebuie să fie făcută cu rezerva adecvată, impusă de respectarea prezumției de nevinovăție. Având în vedere implicarea reclamantului în acest caz mediatizat, în special în Grecia, și ținând cont de statutul și funcțiile ocupate în trecut de acesta, remarcile miniștrilor referitoare la el erau destul de explicite pentru a-l face identificabil.

i. *Referitor la remarcile primului-ministru*: utilizând termenii «scandal fără precedent», primul-ministru nu a făcut decât o referință generală la obiectul cauzei, care nu poate fi asimilată unei tentative de anticipare a hotărârii curții de apel.

Concluzie : neîncălcare (unanimitate).

ii. *Referitor la remarcile ministrului adjunct al Finanțelor și ale ministrului Justiției*: în ceea ce privește cuvintele neechivoce ale *ministrului adjunct al Finanțelor* («escroci», «voi vă furați chiar între voi»), ele au fost, în schimb, susceptibile de a face publicul să creadă în vinovăția definitivă a reclamantului și păreau să anticipeze hotărârea curții de apel. Referitor la comentariile ministrului Justiției, conform cărora justiția greacă a condamnat «cu îndrăzneală și curaj» persoanele implicate în acest caz, erau susceptibile de a da impresia că ministrul era mulțumit de condamnarea reclamantului în primă instanță și incita curtea de apel în a confirma această hotărâre. Având în vedere mai ales funcția specială a ministrului Justiției, întruchipând autoritatea politică sub auspiciile căreia stă buna funcționare a instanțelor, termenii pe care el i-a folosit păreau să prejudice hotărârea curții de apel. Contrar a ceea ce susține guvernul grec, trecerea timpului între momentul în care s-au făcut aceste comentarii și hotărârea viitoare a curții de apel, nu este un element esențial pentru a determina dacă a fost încălcată sau nu prezumția de nevinovăție. Acceptarea acestui argument ar echivala cu o concluzie nerezonabilă, și anume că, cu cât durata procedurii penale este excesivă, cu atât încălcarea prezumției de nevinovăție într-un stadiu anterior al aceleiași proceduri, poate fi minimizată. În final, observațiile făcute de *ministrul adjunct al Finanțelor* și de ministrul Justiției, au depășit cu mult simpla referință la condamnarea în primă instanță a reclamantului. Curtea acordă o atenție deosebită faptului că aceste remarci au fost făcute de către politicieni de rang înalt și chiar, în cazul ministrului de Justiție, de o autoritate care trebuia, din cauza poziției sale, să manifeste reținere specială în comentarea deciziilor judiciare.

Concluzie : încălcare (unanimitate).

Curtea constată de asemenea încălcarea articolului 13 din Convenție.

Articolul 41: 12 000 EUR cu titlu de prejudiciu moral.

© **Consiliul Europei/Curtea Europeană a Drepturilor Omului, 2013.**

Limbile oficiale ale Curții Europene a Drepturilor Omului sunt engleza și franceza. Această traducere a fost efectuată de către Grefa Curții. Ea nu obligă Curtea, care, de altfel, nu își asumă nicio responsabilitate pentru calitatea acesteia. Ea poate fi descărcată din baza de date a jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului

HUDOC (<http://hudoc.echr.coe.int>) sau din orice altă bază de date căreia HUDOC i-a transmis acest document. Traducerea poate fi reprodusă în scopuri necomerciale cu condiția ca titlul cauzei să fie citat în întregime împreună cu indicația de mai sus privind drepturile de autor. Orice persoană care intenționează să utilizeze fragmente din prezenta traducere în scopuri comerciale este rugată să contacteze adresa următoare: publishing@echr.coe.int.

© Council of Europe/European Court of Human Rights, 2013.

The official languages of the European Court of Human Rights are English and French. This translation was prepared by the Court's Registry. It does not bind the Court, nor does the Court take any responsibility for the quality thereof. It may be downloaded from the HUDOC case-law database of the European Court of Human Rights (<http://hudoc.echr.coe.int>) or from any other database with which the Court has shared it. It may be reproduced for non-commercial purposes on condition that the full title of the case is cited, together with the above copyright indication. If it is intended to use any part of this translation for commercial purposes, please contact publishing@echr.coe.int.

© Conseil de l'Europe/Cour européenne des droits de l'homme, 2013.

Les langues officielles de la Cour européenne des droits de l'homme sont le français et l'anglais. La présente traduction a été effectuée par le greffe de la Cour. Elle ne lie pas la Cour, et celle-ci décline toute responsabilité quant à sa qualité. Elle peut être téléchargée à partir de HUDOC, la base de jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme (<http://hudoc.echr.coe.int>), ou de toute autre base de données à laquelle HUDOC l'a communiquée. Elle peut être reproduite à des fins non commerciales, sous réserve que le titre de l'affaire soit cité en entier et s'accompagne de l'indication de copyright ci-dessus. Toute personne souhaitant se servir de tout ou partie de la présente traduction à des fins commerciales est invitée à le signaler à l'adresse suivante : publishing@echr.coe.int.